

กว่าจะเป็น...

documentary
club

Finding Vivian Maidier

ศิลปะรีสนาภาพถ่าย
วิเวียน ไมเออร์

ก่อนจะเป็น

| ธิตา ผลิตนการพิมพ์

FINDING VIVIAN MAIER

ปี 2007 ชายหนุ่มชื่อ จอห์น มาลูฟ ประมูลฟิล์มเนกาทีฟมาหนึ่งกล่องในราคาสามร้อยกว่าเหรียญ หวังจะเจอภาพเก่าๆ ที่เอามาใช้ประกอบหนังสือประวัติศาสตร์ชิคาโกที่กำลังเขียนอยู่ได้ มาลูฟไม่เจอภาพที่ต้องการ แต่สิ่งที่เขาเจอคือรูปภาพจำนวนมหาศาลจากช่วงยุค 50 ที่ผู้หญิงคนหนึ่งถ่ายทิ้งเอาไว้ -- ผู้หญิงที่ทุกวันนี้ได้รับการยกย่องว่าเป็น ‘ช่างภาพสตรีทผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดที่ถูกค้นพบในศตวรรษที่ 21’

ขุมคลังลับอันน่าตื่นตะลึงนั่นเองที่ทำให้มาลูฟอยากรู้เป็นที่สุดว่า อะไรงันทำให้ผู้หญิงชื่อ วิเวียน โมเออร์ คนนี้ถ่ายรูปไว้เป็นแสนภาพ ...แล้วเก็บเข้ากล่อง ใส่อีกรอบปิดห้อง ไม่ยอมมาให้ใครดู!? และทำไมเธอต้องซ่อนตัวตนแท้จริงในฐานะตากล้องฝีมือ

ฉกาจเอาไว้ภายใต้คราบของการทำงานประจำไปวันๆ ...ในฐานะพี่เลี้ยงเด็ก!?

ความสนใจใคร่รู้ทำให้มาลูฟอุทิศชีวิตให้แก่โมเออร์นับแต่นั้น เขาค้นหาข้อมูลทุกวิถีทางเพื่อจะรู้จักเธอ - ผู้มักปรากฏในภาพที่เธอถ่ายตัวเองด้วยชุดเสื้อคลุมยาวหนาหนักแบบผู้ชาย หมวกขอบกว้าง และห้อยกล้องโรลโลเฟลิกซ์คู่ใจไว้คู่คอ เขาเริ่มลงมือจัดทำทำเนียบภาพถ่ายของเธอ ล้างอัดผลงานของเธอทั้งด้วยมือตัวเองและจ้างมืออาชีพด้วยเงินส่วนตัว รวบรวมตีพิมพ์หนังสือรวมภาพถ่ายของเธอหลายเล่ม ไปจนถึงการพยายามอย่างหนักหน่วงในอันจะทำให้ชื่อของเธอเป็นที่รู้จักและยอมรับในแวดวงสถาบันศิลปะ ซึ่งเขาเชื่ออย่างยิ่งว่าเธอควรค่า

ทำไมเธอต้องซ่อนตัวตนในฐานะตากล้องฝีมือฉกาจเอาไว้ภายใต้คราบของการทำงานประจำไปวันๆ...ในฐานะพี่เลี้ยงเด็ก!?

Vivian Maier courtesy of the Maloof Collection

และก็เรื่องราวของเขาและเธอทั้งหมด
นี่เองที่ถูกรื้อฟื้นขึ้นใน **Finding Vivian
Maier** หนังสือสารคดีที่มาลูฟประเดิมเก้าอี้
กำกับเองเป็นครั้งแรกกับ ชาร์ลี ซีสเกล คน
ทำหน้าที่อิสระร่วมเมืองชิคาโก

จอห์น มาลูฟ : “ก่อนมาเจองานของ
วิเวียน ผมไม่เคยสนใจภาพถ่ายเลย ตอน
ประมุขกล่องของวิเวียนมาก็ไม่ได้คิดอะไร
เปิดดูแล้วแค่นี้ก็อยากถ่ายรูปชิคาโกบ้าง แต่
พอเริ่มถ่ายก็เริ่มติดใจ ถึงขั้นไปลงเรียนวิชา

ล้างอัดรูปเอง จากนั้นก็ทำห้องมืดในบ้าน
ตัวเอง ตอนนั้นแหละที่ผมเริ่มรู้ว่าที่แท้
ผมกำลังถ่ายภาพเลียนแบบเธอ และก็เริ่ม
ตระหนักกว่าที่ผ่านมามองข้ามผลงานของ
เธอไป ผมเริ่มเข้าใจว่าภาพของเธอดีแค่ไหน
เลยลองโพสต์ออนไลน์โดยนึกไม่ถึงว่ามันจะ
กลายเป็นไวรัลขนาดนี้

“งานของวิเวียนเปลี่ยนชีวิตผม ...ผม
กลายเป็นตากล้องก็เพราะเธอ เป็นคน
ทำหน้าที่เพราะเธอ เธอเป็นแรงบันดาลใจ
สำคัญ วิธีที่ผมคิดต่อการถ่ายภาพและการ

ทำหนังได้รับอิทธิพลมาจากเธอตังนั้น

“ผมเคยลองเสิร์ชชื่อเธอทางกูเกิลแล้วไม่เจออะไรเลย แต่พอลองอีกหน คราวนี้เจอข่าวฆาตกรรม จากนั้นก็เจอที่อยู่ซึ่งนำไปให้ผมได้ไปพบครอบครัวที่เธอเคยไปเป็นพี่เลี้ยงเด็ก เธอทำงานอยู่ด้วยตั้ง 17 ปี แต่พวกเขาไม่เคยรู้ประวัติอะไรของเธอเลยซึ่งผมว่าจุดนี้น่าสนใจมาก หลังจากนั้นเรื่องราวของเธอก็เริ่มเป็นข่าว รายการ Chicago Tonight ของ PBS ทำสัปดาห์ 10 นาทีเกี่ยวกับเธอ ซึ่ง เจฟฟ์ การ์ลีน ดาราซีรีส์ Curb Your Enthusiasm ได้ดูก็เลยติดต่อมาหาผมและมาเป็นโปรดิวเซอร์ให้ ผมบอกเขาว่าผมต้องการคนช่วยเพราะไม่เคยทำหนังสือสารคดี เขาเลยไปปรึกษาไมเคิล มัวร์ (ผกก. Bowling for Columbine, Fahrenheit 9/11) ซึ่งแนะนำ ชาร์ลี ซิสเกล ให้มาเป็นผู้กำกับร่วม (ซิสเกลเป็นโปรดิวเซอร์ซีรีส์ทีวีและเคยเป็นผู้ช่วยของมัวร์)

“ที่แรก ผมไม่ได้ถ่ายโดยคิดจะให้เป็นหนัง ผมแค่ตามหาผู้คนเพื่อจะขอสัมภาษณ์เฉยๆ บทสัมภาษณ์แรกนะผมถ่ายด้วยกล้องแบบที่นักข่าวใช้ตั้งแต่ยุค 90 ด้วยซ้ำ แต่เมื่อคิดจะทำหนัง เราก็กายกันใหม่ หนึ่ง

จึงใช้เวลาปริโปรดักชั้นนานมาก เราไปคุยกับคนร่วม 90 คนได้ แล้วสัมภาษณ์มาครึ่งหนึ่ง ก่อนจะเลือกมาใส่ในหนังสือกว่าคน ซึ่งแต่ละคนก็เล่าความทรงจำต่อวีเวียนต่างกันไป คนนึงบอก ‘เธอชอบบังคับให้คนอื่นโพสต์ทำให้ถ่าย’ ส่วนอีกคนบอก ‘เธอไม่เคยบอกให้ใครโพสต์ทำ’ ซึ่งใครจะไปรู้ว่าอันไหนถูก? เราเลยใส่ทั้งสองด้านนั้นไว้ในหนังสือ

“ในบรรดาคนที่ไปสัมภาษณ์ ผมหัวันที่สุดก็ตอนติดต่อครอบครัวที่เคยจำวีเวียนเป็นพี่เลี้ยงเด็ก เพราะเข้าใจได้ว่าเขาจะมองผมยังไงหรือสงสัยว่าผมมีเจตนาอะไร แต่พอผมเริ่มเล่าให้ฟังว่าผมกำลังทำอะไรอยู่ และบอกให้เขารู้ว่างานภาพของเธอชนะใจผู้คนขนาดไหน พวกเขา ก็เปลี่ยนท่าทีและเฟิ่งนิกได้ว่า ‘ตายแล้ว! มิน่าล่ะเค้าถึงห้อยกล้องไว้ตลอดเลย!’ แล้วพอผมเอาภาพของเธอให้ดู พวกเขา ก็แทบสลบ!”

ชาร์ลี ซิสเกล : “สิ่งที่น่าสนใจอย่างหนึ่งในหนังสือก็คือ ความที่เราค้นพบทั้งภาพและฟุตเตจของวีเวียนอยู่เรื่อยๆ พอมีใครในหนังสือพูดถึงเหตุการณ์บางอย่างขึ้นมา เราก็จะมีฟุตเตจจากกล้องซูเปอร์ 8 ที่ตรงกับ

“พอผมบอกให้รู้ว่าการภาพของเธอชนะใจผู้คนขนาดไหน พวกเขา ก็เปลี่ยนท่าที แล้วพอผมเอาภาพของเธอให้ดู พวกเขา ก็แทบสลบ!”

เหตุการณ์นั้นๆ เป๊ะเลย! เราเลยหวังว่าคนดูน่าจะตื่นเต้นเมื่อได้ยินคนเล่าอะไรสักอย่างให้ฟัง แล้วภาพก็ตัดไปเป็นฟุตเตจจากเรื่องนั้นให้ได้เห็นกันจริงๆ

“มีบางคนที่เราไปสัมภาษณ์ พูดว่า ‘คุณไม่มีวันรู้จักเธอแค่ด้วยการดูภาพที่เธอถ่ายหรอก’ แต่ผมกลับคิดว่าเรารู้ได้ไม่น้อยนะ ถ้าคุณดู contact sheet (ภาพพริตต์ของฟิล์มทั้งม้วนบนกระดาษแผ่นเดียว) ของเธอ ก็จะได้เห็นว่ามีย่อยรูปที่เธอถ่ายหลายเทค เหตุผลหลักคือเธอต้องประหยัด เพราะเธอไม่ค่อยมีเงิน เธอจึงต้องแน่ใจว่าวางเฟรมวางช็อตและทุกอย่างใช่แล้วถึงถ่าย แต่ขณะเดียวกันผมว่าเธอก็ไม่ได้ตั้งใจว่าจะต้องออกไปถ่ายนั้นนี้ให้ได้เป็นพิเศษ ไม่มีการวางแผนว่า ‘วันนี้จะเดินหาสถานที่ช่างถนนแล้วถ่ายมาให้ได้เลย’ แต่เธอชอบเดินสำรวจชอกมุมของเมือง โดยเฉพาะย่านที่ไม่หรูหราซึ่งทำให้เธอได้เจอผู้คนที่มีชีวิตความเป็นอยู่ไม่ตึงเครียดและไม่อยากให้ใครมาถ่ายรูป แต่เธอก็จะยกกล้องขึ้นถ่ายทันทีที่เห็นสิ่งที่น่าสนใจ การที่เธอเป็นที่เลี้ยงเด็กแล้วพาเด็กๆ ไปตามสถานที่เหล่านี้แหละ บอกอะไรเกี่ยวกับตัวเธอได้ไม่น้อย

“ในแง่หนึ่ง ผมคิดว่าหนังเรื่องนี้เป็นความพยายามจะทำให้เราารู้จักวิเวียนมากขึ้นทั้งในฐานะผู้หญิงลึกลับและตากล่องผู้ยิ่งใหญ่ ส่วนในอีกแง่ มันก็เป็นเรื่องของตัวจอห์นเองกับความพยายามอย่างสาหัสที่

จะทำให้วิเวียนเป็นที่ยอมรับของโลก

“วิเวียนเป็นคนไม่สูงลิ้งกับใคร ปิดบังอดีตและปกป้องงานของตัวเองไม่ให้ใครรู้ แต่ผมว่าที่สำคัญพอๆกันและเปลือยๆ จะน่าสนใจยิ่งกว่าอีกก็คือ มุมที่ว่าวิเวียนไม่ใช่คนสันโดษปิดตัว เธอไม่ใช่คนประหลาดหลุดโลก ไม่ใช่คนช้อย่าย แท้จริงแล้วเธอเป็นตลกมาก เป็นคนฉลาด เป็นคนมีความคิดเห็นน่าฟัง เป็นคนช่างคุย เธอรักการอ่านและก็อาจจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยตัวเองเพราะเราไม่เจอหลักฐานว่าเธอเคยเข้าเรียนตามระบบไม่ว่าจะวิชาถ่ายภาพหรือวิชาทั่วไป แต่เธอมีหนังสือเป็นตั้ง อ่านหนังสือพิมพ์นิตยสารออร์คโทมส์ทุกวัน อาจจะบ่อยกว่านายจ้างด้วยซ้ำ และเธอก็ชอบแสดงความคิดเห็นต่อทุกเรื่องไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ เธอเป็นคนที่สนใจโยดีโลก แถมยังเป็นคอหนังและชอบไปขลุกอยู่ตามโรงหนังอาร์ตเฮาส์อีกด้วย

“อาจจะมีการเดินความแตกต่างทางชนชั้นที่ทำให้เธอกับนายจ้างห่างเหินกันแม้จะร่วมงานกันหลายปี แต่ในฐานะมนุษย์คนหนึ่งแล้ว ผมว่าวิเวียนเป็นคนที่น่าสนใจมาก มีบางคนในหนังพูดว่า ‘ส่งสารวิเวียน เธอเป็นศิลปินมือทองแต่กลับต้องมาทำงานเป็นคนใช้ให้เรา’ ซึ่งผมไม่แน่ใจนะว่าตัววิเวียนจะมองชีวิตเธอเองแบบนั้นมั๊ย ...พอผมได้เห็นวิธีมองโลกของเธอต่อเรื่องชนชั้น เรื่องศักดิ์ศรีของงาน เรื่องความสำคัญของการประหยัดดอดออม และเรื่องที่เราจะมีก็จะ

เห็นใจคนไร้สิทธิเสียงไร้โอกาสแล้ว ผมก็เชื่อว่าวิเวียนไม่ได้เห็นเป็นเรื่องน่าสมเพช เวทนาอะไรที่คนเราจะใช้ชีวิตอย่างซื่อตรง จะเป็นพี่เลี้ยงเด็ก จะเป็นคนใช้ เป็นอาชีพอะไรก็มีเกียรติเสมอกัน นายจ้างอาจมองเธอแบบนั้นด้วยสายตาของคนที่อยู่เหนือกว่า แต่ผมไม่คิดว่าวิเวียนจะมองตัวเองแบบนั้นหรอก

“ในระหว่างทำหนังสือ สิ่งที่เราได้ค้นพบและสะดุดใจที่สุดก็คือ จดหมายที่วิเวียนเขียนถึงร้านอัดรูปในฝรั่งเศส ตอนแรกเราไม่รู้ว่าควรจะตีความมันยังไงดี กระทั่งถึงขั้นตัดต่อที่เราถกกันถึงแนวคิดเรื่อง ‘การสร้างงานศิลปะเพื่อศิลปะ’ ว่า วิเวียนอาจ

จะตั้งใจสร้างผลงานศิลปะส่วนตัวขึ้นมาเพื่อตัวเองคนเดียว ไม่คิดแบ่งปันให้ใคร ซึ่งถ้าเป็นแบบนั้น เธอคงเกลียดที่อยู่ดีๆ เราเอางานของเธอมาให้คนอื่นดู สิ่งที่เราทำคงเป็นการรुक้าเธออย่างน่ารังเกียจ ความคิดนี้แหละทำให้เราต้องหยิบจดหมายนั้นขึ้นมาดูกันใหม่ และลองมองสถานการณ์ไปอีกทางว่า ไอเดียการทำงานศิลปะเพื่อศิลปะนั้นอาจโรแมนติกเกินจริงก็ได้ เป็นไปได้มั้ยว่าจริงๆ แล้วเธออาจอยากให้คนอื่นได้เห็นงานของเธอ? เธออาจพยายามทำแบบนั้นมาชั่วชีวิตแต่ไม่สำเร็จ? เพราะมันแพง ใช้ทรัพยากรเยอะ แถมยังอาจเสี่ยงกับการไม่ได้รับการยอมรับ อาจด้วยเหตุผลพวกนี้ก็ได้

Vivian Maier courtesy of the Maloof Collection

“วิเวียนไม่ได้เห็นเป็นเรื่องน่าเวทนาที่คนเราจะใช้ชีวิตอย่างซื่อตรง จะเป็นพี่เลี้ยงเด็ก เป็นคนใช้ เป็นอาชีพอะไรก็มีเกียรติเสมอกัน”

Vivian Maier courtesy of the Maloof Collection

ที่ทำให้เธอไม่ได้เผยแพร่ผลงานของเธอเสียที
“อย่างไรก็ดี สำหรับผมแล้ว ความ
เป็นจริงที่เหลือเชื่อกว่านั้นอีกก็คือ แม้จะ
ต้องเผชิญอุปสรรค แต่วิเวียนก็ไม่เคยละทิ้ง
ความเป็นศิลปิน เธอยังคงตั้งใจต่อสิ่งที่รัก
และต่อตัวเองไม่เปลี่ยนแปลง และแม้จะไม่
สามารถเผยแพร่ผลงานได้ เธอก็เก็บรักษามัน
ไว้อย่างดีเป็นจำนวนมหาศาล เพราะ
เธอรู้ว่ามันเป็นงานที่ดีและมีค่าควรแก่การ
ได้ปรากฏต่อสายตาโลกในสักวันหนึ่ง
“ผมคิดว่าเรื่องราวของเธอทำให้เรา

ได้เรียนรู้และคิดอะไรๆ ต่ออีกมากมาย ซึ่ง
ถ้าไม่ใช่เพราะเรื่องราวและผลงานของเธอ
ยิ่งใหญ่ล่ะก็ มันก็คงไม่มีอิทธิพลต่อทุกคน
ได้ขนาดนี้ นี่คือจุดสำคัญที่สุด ...ไม่ว่าคุณ
จะเป็นดากล้องหรือไม่ได้เป็น ไม่ว่าคุณจะ
สนใจการถ่ายภาพหรือไม่ คุณก็สามารถมี
ความรู้สึกต่องานของเธอได้ไม่ต่างกัน”

มาโลฟ : “วิเวียนเป็นเหมือนเรื่องเล่า
ในตำนาน ไม่มีใครรู้จักเธอถ่องแท้ เธอเป็น
อิสระ เธอไม่แคร์ว่าคนอื่นจะคิดยังไงกับเธอ

...เราทุกคนล้วนหวังอยากมีชีวิตอย่างนี้บ้าง แต่เราก็มักไม่เคยทำให้มันกลายเป็นจริง ไม่มีใครมีแรงผลักดันให้ทำอะไรได้ขนาดนั้น แต่เธอทำ”

วิเวียน โทโรรี โมเออร์

(1 กุมภาพันธ์ 1926 - 21 เมษายน 2009)

มีอะไรในภาพถ่ายของเธอ?

แอลัน เชคูลา นักวิจารณ์ภาพถ่าย พูดถึงโมเออร์ไว้ว่า การที่เธอเติบโตในฝรั่งเศส นั้นมีผลมากในการขัดเกลามุมมองที่เธอมีต่อสังคมอเมริกัน โดยเชคูลาเปรียบเทียบภาพของเธอกับงานของ โรเบิร์ต แฟรงค์ ตากล้องชื่อดังชาวสวิส และกล่าวว่าเธอสามารถถ่ายภาพผู้หญิงและเด็กในแบบที่ไม่เคยมีตากล้องคนใดถ่ายได้มาก่อน ขณะที่ โจเอล เมเยอร์วิทซ์ ช่างภาพสตรีท (ที่ปรากฏตัวใน Finding Vivian Maier ด้วย) บอกว่า งานของโมเออร์เป็นส่วนผสมของความเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ ความอบอุ่น และความขี้เล่น ซึ่งล้วนเป็นคุณสมบัติสำคัญของ ‘ตากล้องตัวจริง’

ภาพถ่ายโด่งดังของโมเออร์คือภาพผู้คนตามท้องถนนในชิคาโกและนิวยอร์กยุค

1950-60 โดยเฉพาะเหล่าคนชายขอบ (ซึ่งเป็นด้านที่ ‘ไม่มีใครสังเกตเห็น’ ของสังคมอเมริกันอันร่ำรวยผู้ฟูในช่วงเวลานั้น) เช่น เด็กๆ, สาวรับใช้ผิวสี, คนพเนจรยากไร้ นอกจากนั้น วิลเลียม เมเยอร์ส ยังเขียนในนสพ. วอลล์สตรีทเจอร์นัลว่า ความที่โมเออร์ใช้กล้องโรลโลเพล็กซ์ โมไม่ใช้กล้อง 35 มม. จึงส่งผลให้ภาพของเธอมีรายละเอียดคมชัดกว่างานของช่างภาพสตรีททั่วไป และเธอยังชอบถ่ายภาพตัวเองทั้งที่สะท้อนในกระจกเงาและที่เป็นเพียงเงาร่างบนกระจกใสด้วย “เหมือนเธอตรวจสอบตัวเองขณะอยู่ในสภาพแวดล้อม ...การที่เธอชอบถ่ายเงาตัวเองบ่งบอกว่าเธอทั้งดำรงอยู่ด้วยในที่นั้นๆ และไม่ได้อยู่ด้วยพร้อมกัน”

(โมเออร์เลิกใช้กล้องโรลโลเพล็กซ์ในช่วงปลายยุค 1970 และหันมาถ่ายภาพสีด้วยฟิล์ม Ektachrome)

ลิขสิทธิ์จาว

ปี 2007 หรือสองปีก่อนเสียชีวิต คาดว่าโมเออร์ประสบปัญหาด้านการเงินจนไม่สามารถจ่ายค่าเช่าตู้เก็บของ

งานของโมเออร์เป็นส่วนผสมของความเข้าใจธรรมชาติมนุษย์ ความอบอุ่น และความขี้เล่น

ในชิคาโกได้ไหว ข้าวของของเธอซึ่งรวมทั้งเนกาทีฟ, ภาพพริ้นต์, เทปอัดเสียง และฟิล์มหนัง 8 มม.จึงถูกนำออกประมูล โดยสามบุคคลแรกที่ประมูลได้ก็คือ จอห์น มาลุฟ, รอน สแลตเทอร์, แรนดี้ พรราว และก็เป็นสแลตเทอร์ที่เผยแพร่ภาพของเธอบนอินเทอร์เน็ตตั้งแต่ปี 2008 แต่ไม่ค่อยมีใครตอบรับ กระทั่งปีต่อมาเมื่อมาลุฟปล่อยเนกาทีฟที่เขาประมูลได้กว่า 30,000 ภาพลง Flickr บ้างนั่นเอง ที่ชื่อ วิเวียน โมเออร์ กลายมาเป็นที่สนใจของคนนับพัน

(มาลุฟเล่าว่า ช่วงแรกที่ได้เนกาทีฟมา เขาพยายามนำออกขายทางอีเบย์ แต่ก็ได้รับการติดต่อจาก แอลัน เซคูลา นักวิจารณ์ภาพ ว่าเป็นที่หยุดขาย เพราะมันมีมูลค่ากว่านั้น มาลุฟจึงเริ่มสังเกตเห็นความพิเศษของมันและหยุดขาย)

มาลุฟนำภาพของโมเออร์มาจัดทำเป็น ‘Maloo Collection’ โดยมีเนกาทีฟ 100,000-150,000 ภาพ, ภาพพริ้นต์ 3,000 ภาพ, ฟิล์มที่ยังไม่ได้ล้าง หนึ่ง และเทปอัดเสียงอีกหลายร้อยม้วน แล้วยังมีกล่องและเอกสารมากมายที่เขาอ้างว่าเป็น 90% ของผลงานเธอ โดยส่วนที่เหลืออีกจำนวนหนึ่งตกอยู่กับ เจฟฟรีย์ โกลด์สตีน์ นักสะสมศิลปะชาวชิคาโกซึ่งซื้อภาพของโมเออร์ต่อจากแรนดี้ พรราวเมื่อปี 2010 และตามมาเพิ่มจนได้ครอบครองเนกาทีฟ 17,500 ภาพ, ภาพที่อัดแล้ว 2,000 ใบ, หนึ่งโสม

เมด 30 เรื่อง และสไลด์อีกมาก

แต่แม้มาลุฟจะวางตัวเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ผลงานของวิเวียน โมเออร์ เรื่องก็ไม่ง่าย ...เมื่อเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา ทนายและอดีตช่างภาพชื่อ เดวิด ซี ดิล ยื่นฟ้องว่ามาลุฟไม่มีสิทธินี้ เนื่องจากโมเออร์ยังมีผู้รับมรดกอยู่นั่นก็คือลูกพี่ลูกน้องของเธอในฝรั่งเศส และแม้มาลุฟจะบอกว่าเขาจ่ายเงินให้ญาติคนดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว แต่ดิลก็เชื่อว่า โมเออร์น่าจะยังมีญาติที่สนิทกว่านี้อยู่อีกซึ่งจะเป็นผู้มรดกที่รับประโยชน์ตัวจริง อย่างไรก็ตาม คดีอาจกินเวลาหลายปีเนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องอาศัยอยู่นอกสหรัฐอเมริกา

มาลุฟเคยตัดพ้อด้วยว่า หลายๆ คนคิดว่าเขาคงรวยจากการขายรูปของโมเออร์ แต่ในความจริง ค่าใช้จ่ายที่เขาต้องแบกรับในการล้างอัดภาพและหาทางเผยแพร่งานของเธอให้เป็นที่รู้จักนั้นถือว่ามหาศาล และวิธีเดียวที่จะช่วยให้เขายังมีเงินมาจัดการมันได้ต่อไปก็คือการต้องขายงานของเธอ ซึ่งก็ได้ทำกำไรเป็นกอบเป็นกำ ซ้ำจนถึงปัจจุบันก็ยังไม่มีพิพิธภัณฑ์ใหญ่รายไหนเสนอตัวเข้ามาช่วยดูแลจัดการผลงานเหล่านี้เลยด้วยเหตุผลว่าไม่ต้องการยุ่งเกี่ยวกับงานของศิลปินที่เสียชีวิตไปแล้ว ซึ่งมาลุฟยืนยันว่าเป็นข้ออ้างที่เขาไม่อาจเข้าใจได้ เนื่องจากมีศิลปินอีกหลายคนซึ่งพิพิธภัณฑ์ก็พริ้นต์งานให้แม้เจ้าตัวจะจากไปแล้วก็ตาม

5 เกร็ด วิเวียน ไมเออร์

1. เธอเกิดในนิวยอร์กซิตี แม่เป็นชาวฝรั่งเศส พ่อเป็นชาวออสเตรีย เธอใช้ชีวิตวัยเด็กทั้งในฝรั่งเศสและอเมริกา

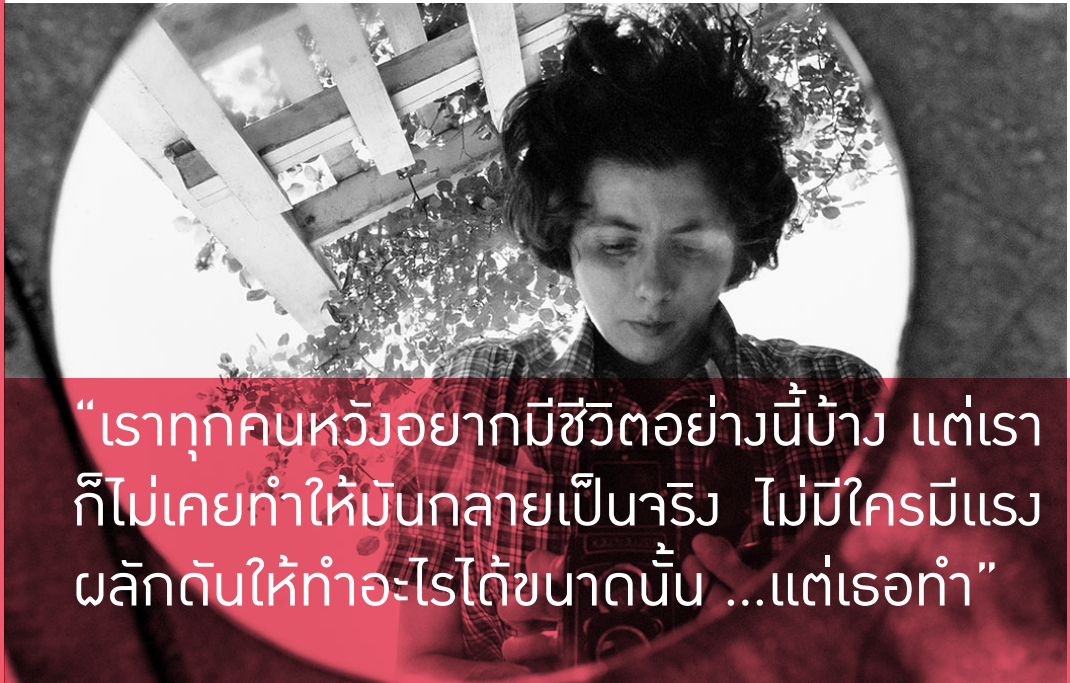
2. ตอนอายุ 25 เธอย้ายจากฝรั่งเศสมานิวยอร์กและทำงานในร้านขนม ห้าปีต่อมาเธอย้ายไปชิคาโกแล้วทำงานเป็นพี่เลี้ยงเด็กอยู่ถึง 40 ปี

3. ช่วงปี 1959-60 ไมเออร์ออกเดินทางทั่วโลกตามลำพังเพื่อถ่ายรูป ทั้งลอสแอนเจลิส, มะนิลา, กรุงเทพฯ, เชียงไฮ้, ปักกิ่ง, อินเดีย, ซีเรีย, อียิปต์, อิตาลี โดยคาดว่าเธอคงใช้เงินที่ได้จากการขายที่ดินของครอบครัวในแซงต์ซูเลียง (ฝรั่งเศส)

4. ช่วงนั้นปลาย ฟีน้องเคนส์เบิร์กที่เธอเคยเลี้ยงมาก่อน ช่วยเช่าอพาร์ทเมนต์ในชิคาโกให้เธออยู่ ปลายปี 2008 เธอล้มหมอนพินน้ำแข็ง หัวกระดูกพินและถูกส่งตัวไปโรงพยาบาล แต่สุขภาพไม่เคยฟื้นคืนอีกเลย ต้นปีถัดมาเธอถูกส่งตัวไปบ้านพักคนชราในไฮแลนด์พาร์ค และเสียชีวิตที่นั่นในวันที่ 21 เมษายน 2009 ขณะอายุ 83 ปี

5. นอกจาก Finding Vivian Maier แล้ว เรื่องของเธอยังปรากฏในสารคดี Vivian Maier: Who Took Nanny's Pictures (2013) ของสถานีโทรทัศน์ BBC ซึ่งต่อมาถูกตัดต่อใหม่และออกฉายในอเมริกาด้วยชื่อ The Vivian Maier Mystery ๕

Vivian Maier courtesy of the Maloof Collection

“เราทุกคนหวังอยากมีชีวิตอย่างนี้บ้าง แต่เราก็ไม่เคยทำให้มันกลายเป็นจริง ไม่มีใครมีแรงผลักดันให้ทำอะไรได้ขนาดนั้น ...แต่เธอทำ”

Finding Vivian Maier

SUNDANCE SELECTS AND RAVINE PICTURES PRESENT
"FINDING VIVIAN MAIER"

EDITOR **AARON WICKENDEN** MUSIC BY **J. RALPH** DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY **JOHN MALOOF**
PRODUCED BY **JOHN MALOOF & CHARLIE SISKEL** EXECUTIVE PRODUCER **JEFF GARLIN**

WRITTEN AND DIRECTED BY **JOHN MALOOF & CHARLIE SISKEL**

sundance
SELECTS

[TWITTER.COM/VIVIANMAIERFILM](https://twitter.com/vivianmaierfilm)

WWW.FINDINGVIVIANMAIER.COM

[FACEBOOK.COM/FINDINGVIVIANMAIER](https://facebook.com/findingvivianmaier)

© 2013 RAVINE PICTURES, LLC. ALL RIGHTS RESERVED.